

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Reintje De Vos

Hendrik <Van Alkmaar>

Haarlem, 1826

Derde dagyaarding door Grimbaard, den das.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62132)

gen, of heeft er iemand een oog of zijn lijf te veel? of wie wil zijne gezondheid in de waagschaal stellen, door bij dien boozen schalk de boodschap te brengen, zonder hem nóg op den Regtdag te kunnen doen verschijnen? Niemand voorzeker!”

GRIMBAARD hernam: „Heer Koning! begeert gij het, dan zal ik die indaging doen. Het zij heimelijk, het zij openbaar het ga mij dan zoo als het geval wil.”

De Koning hernam: „Ga! maar wees voorzigtig en op uwe hoede, gij hebt alle klagten gehoord; REINTJE is loos en boos.” GRIMBAARD antwoordde: „Ik zal het wagen, en hem op den Regtdag doen verschijnen.”

*De derde dagyaarding door GRIMBAARD,
de das.*

GRIMBAARD trok toen naar *Malepertus*, en vond REINAART bij vrouw en kinderen. Hij sprak toen:

„Oom REINAART zijt gegroet. Gij zijt geleerd en wijs; het verwondert mij derhalve, dat gij het wagen durft, om des Konings gebod te versnaden en voor spot te houden. Beseft gij niet, dat het tijd wordt den regtsdwang te ontzien, waarin gij vervallen zijt. Ik raad u om met mij ten hove te komen. Uitsfel zal u geen voordeel aanbrengen. Het is waar, over u
zijn

Fortögeren fhaffet ju nenen fromen.
 It is wâr, over ju sint fele klage,
 Ji sint nu driddewârv âfhed to dage
 Kome ji nigt, ji wêrden belagd;
 Wente de koning werd komen mid magt,
 Unde ummebelâggen juwe hûs,
 Dit fulve kâstêl Malepertus,
 Ju, juwe kidder, un juwe wyv
 Werd it alle kosten gûd unde lyv.
 Sus moge ji deme koninge nigt entgân;
 Darumme so is it bâst gedân,
 Dat ji to hove mid mi gât:
 Wente ji weten nog mannigen råd,
 De ju ligtewol baten mag.
 Ju is wol êr fhên up einen dag
 So grôt äventür', alse dit mag fyn,
 Un kwemen nog wâg ane fhaden un pyn,
 Dât ji so listigen dorg hâvven dreven,
 Dât juwe wedderpart' in fhanden bleven.

Do Grimbârd to Reinken dit hadde gefâgd,
 Sprak Reinke: òm, ji fâgget regt,
 It is bâst, dat ik kome dâr,
 Unde mines regtes neme wâr.
 Ik hope, de koning werd mi dôn gnade,
 Ik bin òm nutte in sineme rade,
 Dat wêt he wel, unde is des wis.
 Dit hatet mannig, de by òm is,
 Wente de hov mag ane mi nigt stân,
 Al hadde ik nog mêr misgedân.
 Is, dat mi dit mag befhên,
 Dat ik òm under de ogen mag fên
 Den köning, unde so mid òm sprâken,

He

zijn vele klagten ingekomen, en gij wordt nu voor de derde maal ingedaagd; komt gij niet, dan zal het nog erger worden. De Koning zal met al zijne magt aanrukken, en uw kasteel *Malepertus* belegeren, en dit zal dan aan uwe vrouw en kinderen het leven kosten. Gij kunt de magt des Konings niet ontgaan, en daarom zal het beter zijn, dat gij met mij naar het Hof gaat. Gij kent zoo vele uitvlugten, dat gij wel een middel tot redding zult uitdenken. Gij zijt wel in gevaarlijker avonturen geweest, dan in het tegenwoordige, en gij hebt er u zonder pijn en schade uitgered, terwijl aan uwe vijanden de schande verbleef.”

Na dat GRIMBAARD dit gezegd had, antwoordde REINAART. „Oom! gij zegt te regt, dat het voorzigtig zal zijn, dat ik kome en zelf mijne zaak in regten waarneem. Ik hoop dat de Koning mij genadig zal zijn; hij weet het wel, dat ik hem van nut kan zijn in den Raad, en dit heeft de haat gewekt, van velen, die bij hem zijn. Het Hof kan mij niet ontberen, al had ik nog meer misdreven. Is het, dat het mij gebeuren mag, om den Koning te zien en te spreken, dan zal ik zijnen toorn wel in goedwilligheid veranderen. Alhoewel de Koning velen heeft, die bij hem in den Raad zitten, die
gaan

He werd finen torn mid fagtmode bräken.
 Wowol de koning by fik hat,
 De mede gân in finen råd,
 Dat gait om nigt to deme härten in,
 Wente fe weten wer råd efte fin,
 Alle de rådflut is meift an mi,
 In wat hove dat ik ok fy.
 Där koninge efte heren fik forfamen,
 Där men subtilen råd fhal ramen,
 Där mot Reinke finden den fund.
 Wowol mi dat ward forgund
 Fan mannigen, den ik des hävve toforen,
 Des hävven fele fan ön gefworen
 Myn argefte feinden, de där nu fyn,
 Dit fulve bedrukket dat härte myn.
 Wente örer is där mër wan teine,
 Se fint mäztiger wän ik alleine,
 Dit fulve wil mi meift forféren!
 Nogtan is bäter, dat ik mid eren
 Mi fulven mid ju to hove-wärd make,
 Unde fulven ok fpräke for mine fake,
 Dän dat ik wyv un kinder fus lete
 In angefte unde in fo grottem fordrete,
 So were alle ding forloren gewis;
 Wente mi de koning to mäztig is.
 Wan it jümmer wäfen fholde,
 So moſte ik dön al, dat he wolde;
 Unde wan ik it dän nigt bäteren mag,
 So en is nigt bäter dän gûd fordrag.
 Reinke fprak: Frouwe Ermelyn,
 Ik befäle ju de kinder myn,
 Dat ji dër wol wärnemen nu.

gaan hem zoo niet ter harte; zij weten zoo niet het juiste punt te treffen. Het sijne komt meest op mij aan, en in welke vergadering het ook zij, van ouds gold het: Waar Koningen of Vorsten vergaderen en slimmen raad behoeven, daar moet de vos het redmiddel bedenken. Vermits er velen zijn, die mij dit misgunnen, zoo heb ik dezen te vreezen; zij hebben mij den dood gezworen en dit maakt mij thans beangst; zij zijn wel met hun tien en ik sta alleen, en hierdoor zijn ze magtiger dan ik. Het is echter beter, dat ik met u ten Hove ga en voor mijne zaak zelf in eere spreke, dan dat ik vrouw en kinderen in verdriet brenge; dan was alles verloren. De Koning is mij te sterk; als hij volhoudt, dan moet ik alles doen, wat hij begeert. Wanneer men niet beter kan, dan is een goed verdrag verkiesfelijik."

REINAART sprak verder: „Vrouw ERMELIJNE, ik draag u de zorg op over de kinderen en dat gij wel op haar toeziet. Boven allen beveel

G

ik

Boven alle ding befäle ik ju
 Minen jungesten sonen Reinardyn:
 Om stån sine graneken also fyn
 Umme fyn müleken overal;
 Ik hope, dat he nå mi slagten fhal.
 Hyr is Rofsel, ein fhöne däv,
 Dën hävve ik wärlik also lëv.
 Dõt dessen kindern gûd tofamen,
 Wille ji mines willen ramen:
 Ik denke des wedder, mag ik entgån.
 Mid fodan wörde fhede he fan dan,
 Unde lêt frouwe Ermelyn bliven to hûs
 Mid sinen twe fõns to Malepertus;
 Unberaden lêt he fyn hûs also,
 Des was de fosfinne gans unfro.

Do se so gingen eine klene stund,
 Sprak Reinke: horet mi, om unde frund,
 Grimbård, alderlevefte neve!
 Fan angeste unde forgen ik beve.
 Ik frugte, ik ga nu in den död,
 Unde mine berüwinge is fo gröt
 Umme de funde, de ik hävve gedån:
 Darumme wil ik to bigte gån,
 Leve om, hyr fulvest to di;
 Hyr en is anders nën pape by.
 So wan ik mine funde hävve gebigt,
 Mine fake werd des to arger nigt.
 Grimbård sprak: ji moten forloven,
 Dat ji nigt mere willen roven.
 Forräderye unde alle dëvte stellet av;

ik u ons jongste zoontje REINAARTJE; hem staan de tandjes zoo fraai in het mondje; ik hoop dat hij op mij gelijken zal. Hier is ROESSEL, een lief slim diefje, dien heb ik waarlijk even lief. Bezorg de kinderen wel, wanneer gij mij behagen wilt. Ik zal het in liefde gedenken wanneer ik terug kom."

En hierop ging hij van daar en liet vrouw ERMELIJNE met zijne zonen achter. Zijn gezin bleef zonder verzorger, en dit viel aan de vrouw moeilijk.

Reis naar het Hof en de eerste biecht.

Nadat beiden, (GRIMBAARD en REINTJE) een uur op weg waren geweest, sprak de laatste:

„Vriend GRIMBAARD! liefste neef! ik beef van angst en zorg. Ik vrees, dat ik in den dood ga; groot is het berouw over de zonden, door mij bedreven; ik wil derhalve ter biecht gaan en wel, lieve oom! bij u: want hier is geen andere Priester; mijne zaak zal niet verergeren, als ik mijne zonden heb beleden en gebiecht.”
GRIMBAARD sprak: „Gij moet vooraf belooven, niet meer te zullen op roof gaan, en af te zien van verraad en diefstal; anders helpt de biecht geen mijt.”